

REKOGNOSKACE A ORGANISACE SOUČINNOSTI PŘI ÚTOKU S ROZVINOVÁNÍM SIL Z CHODU

Podplukovník Rudolf Malík

Útok s rozvinováním sil z chodu může být proveden svazky z druhého sledu armády v dotyku, rozmístěných v hloubce 25 km a více od předního okraje, nebo svazky armády z druhého sledu, zálohy velitele frontu rozmístěných v hloubce 100 km i více od předního okraje.

Na způsob provedení rekognoskace a organizace součinnosti bude mít podle tohoto především vliv délka přípravného období a vzdálenost svazků od předního okraje fronty.

Do jaké míry tyto okolnosti ovlivní provádění rekognoskace a organizace součinnosti na stupni divise, pojednám ve svém článku.

Re k o g n o s k a c e

V prvním případě bude provedení rekognoskace ulehčeno tím, že bude více času na její provedení, a především dobrou znalostí terénu, situace a jejím snadnějším utajením.

Rekognoskaci provede velitel divise po ujasnění úkolu, zhodnocení situace a podle potřeby může se jí kromě velitele divise zúčastnit: náčelník operačního oddělení nebo náčelník štábu, když po rekognoskaci následuje v terénu i provedení organizace součinnosti, velitel dělostřelectva, náčelník průzkumu, ženijní náčelník, na jednotlivých stanovištích velitelé pluků a jednotek v dotyku.

Cílem této rekognoskace zpravidla bude vyhodnocení terénu z hlediska oboustranného použití zbraní hromadného ničení a ochrany proti nim; upřesnění všech otázek, které při přípravě rozhodnutí dosud zůstaly nevyjasněny, a v závěru i vydání bojového rozkazu.

Současně s rekognoskací skupiny velitele divise mohou se provádět i rekognoskace druhů vojsk, týlu, os a jednotlivých čar. Činnost těchto skupin bude třeba štábem divise naplánovat tak, aby byly prováděny utajeně, po směrech z hloubky k přednímu okraji, při čemž rekognoskaci podél hlavní osy zpravidla provede skupina velitele divise. Je žádoucí, aby vedoucí jednotlivých rekognoskačních skupin hlásili výsledky svých rekognoskací veliteli divise dříve, než vydá bojový rozkaz.

Zároveň s rekognoskacemi na směru průlomu v rámci armády bude účelné provádět i klamné rekognoskace na směrech, kde průlom není plánován.

Jestliže při průlomu nepřátelské obrany z přímého dotyku s nepřítelem prozkoumával velitel divise terén zvláště pečlivě jenom u nepřítele, je povinen při průlomu z chodu pečlivě prozkoumávat terén i na vlastní straně, a to do značné hloubky, při čemž se zvláštní pozornost musí věnovat

— studiu os přesunu z prostoru soustředění (vzdáleného výchozího prostoru) k přednímu okraji nepřátelské obrany, zvláště v prostorech osad a soutěsek; určení regulačních čar a čar rozvinutí vojsk do předbojových a bojových sestav;

- určení prostorů palebných postavení pro dělostřelectvo divise a útvarů, které se bude rozvíjet z chodu;
- zjištění možné rychlosti pochodu mezi regulačními čarami;
- stanovení doby zahájení přesunu pro každý útvar.

Kromě toho se musí na rekognoskaci stanovit rozsah ženižních prací pro zabezpečení pohybu vojsk po osách, ze vzdáleného výchozího prostoru k přednímu okraji nebo spojovacími zákopy od stanovené čáry sesednutí, když pěchota bude nucena zaujmout výchozí položení pěšky.

Při stanovení čar rozvinutí do předbojové a bojové sestavy je nutno vycházet z potřeby zabezpečení rychlého přesunu útvarů svazku v noci. V rovinatém, tankovém terénu v hloubce vlastní obrany čára rozvinutí do bojové sestavy prakticky odpadá, protože se pěchota přiblíží k přednímu okraji spojovacími zákopy a zaujme útočnou sestavu v prvním, druhém, po případě ve třetím postavení.

Regulační čáry je třeba určit k dosažení současné zteče. Je nutno počítat s tím, že se přesun bude provádět zpravidla v noci nebo za špatné viditelnosti, a regulační čáry podle toho musí probíhat v terénu s dobře rozeznatelnými orientačními body.

Kromě regulačních čar je třeba na rekognoskaci stanovit čáru, na které se nasazují ochranné prostředky (brýle) a čáru, která nesmí být překročena do výbuchu vlastních atomových pum. Zpravidla to bude jedna z regulačních čar.

Velitel divise na předním okraji nepřátelské obrany po topografické, taktické orientaci zhodnotí možnosti nepřítele, vyhodnotí terén, upřesní cíle, na které budou prováděny vlastní úder y zbraní hromadného ničení, určí objekty, které musí být po vlastních úderech zbraní hromadného ničení dodatečně napadeny úder y letectva a dělostřelectva. Stanoví orientační body vzhledem k použití vlastních atomových zbraní. Určí směry útoku, hloubky úkolů a rozhraní mezi útvary s přihlédnutím k rázu terénu a k možnostem jeho překonání tanky v rychlém tempu k využití úderů vlastních atomových zbraní.

Bude záležet na tom, jakým způsobem a kam bude použito zbraní hromadného ničení, zvláště atomových zbraní, jaké hustoty dělostřelectva při dělostřelecké přípravě bude dosaženo v celku a na jednotlivých směrech podle jejich důležitosti. Závěr musí dát velitel divise odpověď na otázku, jakého stupně umlčení bude na tom nebo onom směru dosaženo. Předpokládáný stupeň umlčení (po případě předpokládáný stupeň radioaktivního zamoření terénu v místech výbuchu vlastních atomových zbraní) dají veliteli divise odpověď na otázku, jakými jednotkami a v jaké sestavě divise na jednotlivých směrech zahájí zteč. Šablony nemůže být. Bude záležet výhradně na správném vyhodnocení celkové situace (předpokládané situace) a učinění správných závěrů velitelem divise.

V závěru může velitel divise upřesnit v terénu úkoly pluků, jejich zabezpečení druhy vojsk, stanovit hlavní opatření pro bojové zabezpečení splnění úkolů a velení.

Bojový rozkaz v terénu bude vydávat zejména tehdy, když po jeho vydání bude pokračovat v organisaci součinnosti. Jinak bojový rozkaz může vydat podle mapy na velitelském stanovišti divise.

V druhém případě bude mít na provedení rekognoskace vliv málo času

a velká vzdálenost, na kterou by byla prováděna, a tím i méně snadnější její utajení. V tomto případě nebude výhodné provádět rekognoskaci před předním okrajem, jak je uvedeno v předešlém případě. Velitel divise, bude-li toho třeba, provede jen osobní rekognoskaci tak, aby ani vojska prvního sledu neměla tušení o připravované nové útočné operaci, pomocí vrtulníku, při čemž může využít znalostí velitele a štábu divise v dotyku o terénu a situaci. V takovém případě může se zúčastnit osobní rekognoskace s velitelem divise jen náčelník průzkumu a velitel dělostřelectva divise.

Cílem osobní rekognoskace velitele divise bude získat podklady pro své rozhodnutí, to jest seznámit se s terénem, s nepřítelem a s úkolem divise v terénu. Při této rekognoskaci upřesní si velitel divise i použití vlastních zbraní hromadného ničení a nejpravděpodobnější možnosti jejich použití nepřítelem.

Bojový rozkaz velitel divise potom vydá podle mapy na velitelském stanovišti a úkoly pluků upřesní v terénu po dobu organizace součinnosti nebo při provádění kontroly a pomoci.

Na frontě, zejména v počátečním období války, mohou se vyskytnout i takové situace, že se velitel divise dozví bojový úkol od velitele armády v tak krátké době před zahájením útoku, že nebude mít ani dostatek času na provedení osobní rekognoskace. V takovém případě se musí velitel divise rozhodnout a provést organizaci součinnosti jen podle mapy (leteckých snímků). Úkoly plukům potom upřesní v terénu krátce před zahájením zteče, a to na hlavním směru osobně a na podružném směru prostřednictvím některého funkcionáře štábu divise z pozorovatelný velitele divise nebo velitelů pluků, když budou tyto pozorovatelný zaujímány. Když zaujímány nebudou, předejdou uvedení funkcionáři své útvary a z výhodných míst se jim úkoly upřesní.

Závěrem k této části pojednání chci zdůraznit, že rekognoskaci, vytyčení os a jednotlivých čar bude nutné provést v každém případě.

Organisace součinnosti

Součinnost druhů vojsk v útočném boji je zaměřena ve prospěch pěchoty a tanků přímé podpory k zabezpečení provedení rázné a nepřetržitě zteče v celé šířce pásma průlomu a k jejich dalšímu nepřetržitému útoku do celé hloubky obrany nepřítele. Jejich činnost musí být zaměřena k maximálnímu využití vlastních zbraní hromadného ničení. Kromě toho nutno brát v úvahu možnosti použití zbraní hromadného ničení nepřítelem jak na výchozí položení vojsk divise, tak i během útočného boje a jaké důsledky tato činnost může mít v narušení součinnosti uvnitř bojové sestavy divise a se sousedy. Pro tyto případy musí velitel divise předvídat varianty k obnovení narušené součinnosti.

Součinnost na stupni divise—pluk organizuje velitel divise v terénu, na plastickém stole nebo na mapách (leteckých snímcích), při čemž hlavní otázky součinnosti řeší v terénu. K organizaci součinnosti přistupuje velitel divise v zásadě tehdy, má-li dostatečné podklady k jejímu provedení, tj. až po vydání rozhodnutí a provedení organizace součinnosti na stupni armáda—divise.

Organizace součinnosti podle potřeby může se zúčastnit kromě velitele divise: zástupce velitele divise, náčelník štábu, průzkumu, spojení, ženijní náčelník, náčelník chemické služby, velitel dělostřelectva, náčelník týlu, představitelé podpůrných druhů vojsk, sousedů a výsadkové jednotky.

Pro úspěšnou organizaci součinnosti zpracuje štáb divise veliteli plán práce a návrh plánové tabulky součinnosti a organizuje a zabezpečuje stanoviště pro její provedení.

V útočném boji provádí velitel divise součinnost podle těchto období:

- do zahájení atomové, dělostřelecké a letecké přípravy zteče,
- v době atomové, dělostřelecké a letecké přípravy zteče,
- do splnění bližšího úkolu divise,
- do splnění dalšího úkolu divise,
- do splnění úkolu dne divise.

Organizaci součinnosti při průlomu nepřátelské obrany z chodu organizuje jak pro vlastní průlom, tak pro přesun vojsk k přednímu okraji nepřátelské obrany. Přitom se organizuje součinnost uvnitř útočícího uskupení s bráncími se vojsky, s podpůrným letectvem, s prostředky provádějícími atomové údery a se vzdušnými výsadky, bude-li jich použito v útočném pásmu divise.

Nejpodrobněji probere organizaci součinnosti do splnění bližšího úkolu. Potom vzhledem k často měnící se situaci jen v hrubých rysech.

Součinnost uvnitř útočících vojsk

Při organizaci součinnosti uvnitř útočících vojsk je nutno podle potřeby stanovit

- způsob přesunu útvarů z prostoru soustředění (vzdálených výchozích prostorů) k přednímu okraji nepřátelské obrany,
- dobu zahájení přesunu pro každý útvar a dobu průchodu regulačními čarami,
- místo, dobu a způsob použití atomových zbraní,
- zahájení a způsob letecké a dělostřelecké přípravy a podpory zteče,
- bojovou sestavu vojsk při průlomu nepřátelské obrany,
- které útvary zdolávají přední okraj nepřátelské obrany v předbojové a bojové sestavě,
- způsob průchodu útvarů bojovými sestavami bráncích se útvarů,
- způsob součinnosti mezi sousedy a útvary divise při plnění úkolů,
- činnost útvarů divise při napadení zbraněmi hromadného ničení nepřítelů po dobu přesunu a při útoku,
- varianty použití druhého sledu a záloh a opatření k jejich zasazení do boje,
- časové a prostorové přemístování dělostřelectva,
- bojové, materiální, technické, zdravotnické zabezpečení boje,
- způsob spojení, velení a součinnostní signály.

Součinnost s bráncími se vojsky v dotyku

Je třeba věnovat zvláštní pozornost těmto důležitým otázkám:

- po jakých pochodových osách a v jakém uspořádání projdou útvary divise bojovou sestavu bráncích se vojsk,

- které pochodové osy připraví bránící se vojska a doba jejich pohotovosti,
- kdy, na jakou dobu a které pochodové osy musí být uvolněny pro útočící útvary,
- době průchodu útvarů a jednotek regulačními čarami,
- rozmístění protiletadlového dělostřelectva bránících se vojsk a organizaci protivzdušné obrany útočících vojsk při přesunu, rozvinutí a zteči předního okraje nepřátelské obrany,
- upřesnění míst a počtu průchodů v zátarasech, způsobu označení a době jejich pohotovosti,
- rázu činnosti bránících se vojsk při průlomu předního okraje obrany nepřítele a za boje v hloubce (směry útoku a úkoly, jestliže se účastní průlomu, nebo kam a kdy se vyvedou, když se průlomu nezúčastní).

Součinnost s podpůrným letectvem

Při organizaci součinnosti s podpůrným letectvem je nutno upřesnit

- způsob ochrany vojsk při přesunu a rozvinování k boji,
- úkoly stíhacího a bombardovacího letectva k umlčení nepřátelské obrany, kdy a na jaké objekty se povedou atomové a bombardovací údery,
- jak bude podporován útok vojsk při zahájení zteče a boje v hloubce,
- využití bombardovacího a stíhacího letectva v boji s nepřátelskými radiolokátory, zálohami a při odrážení protizteče a protiúderů,
- opatření k vytyčení linie fronty vlastních vojsk.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat organizaci a udržování součinnosti s prostředky provádějícími atomové údery. To je důležité nejen z hlediska co nejúčinnějšího využití výsledků atomových úderů, ale i z hlediska bezpečnosti vlastních vojsk, protože vlastní vojska v období, kdy jsou prováděny atomové údery, nebudou kryta. Proto je velice důležité předem stanovit čáru bezpečnostní vzdálenosti vojsk v období, kdy se provádějí atomové údery a určit signál, po kterém útočící vojska mohou překročit čáru bezpečnostní vzdálenosti a pokračovat v postupu k přednímu okraji nepřátelské obrany, způsob spojení, vyžádání a změny cíle atomového úderu.

Součinnost se vzdušnými výsadky

Jsou-li v útočném pásmu divise shazovány vzdušné výsadky, je nutno při organizaci součinnosti upřesnit

- úkoly vzdušného výsadku,
- dobu a místo jejich shozu,
- přibližnou dobu a způsob spojení vzdušného výsadku s průzkumným, předsunutým odřadem a hlavními silami divise,
- stanovení čáry setkání, signálů k zastavení paleb,
- způsob použití vzdušného výsadku po jeho setkání s útočícími vojsky,
- způsob udržování spojení se vzdušnými výsadky (výměna styčných důstojníků, stanovení signálů, dopravních údajů k zabezpečení a navázání rádiového spojení).

Závěr

Rekognoskace, zejména organizace součinnosti, je důležitou částí organizace boje. Na rekognoskaci velitel divise získává podklady pro své rozhodnutí nebo si připravené rozhodnutí ověřuje a podle konkrétních terénních podmínek, situace a předpokládané činnosti nepřítele i doplňuje. Na organizaci součinnosti své rozhodnutí podle předpokládaných variant činnosti nepřítele i promyšleně realizuje a vytváří konkrétní představu o způsobu plnění úkolu. Jak rekognoskace, tak i organizace součinnosti, když se provádějí šablonovitě, spotřebují mnoho času a neplní svůj účel. Je nutno je provádět rentabilně, ne vždy v plném rozsahu, nýbrž předem si stanovit konkrétní cíle a dobře promyslet hlavní problémy. Jen tak splní rekognoskace a organizace součinnosti svůj účel časově a obsahově. Cílem mého článku nebylo za sebou uvést možný postup velitele divise na rekognoskaci a organizaci součinnosti, nýbrž poukázat na možné způsoby jejich provedení a zejména upozornit na ty věci, kterých si má velitel divise zvlášť všimnout.